

SILNÁ STREDNÁ VRSTVA
SPRAVODLIVÉ SLOVENSKO

PROGRAMOVÉ VÝCHODISKÁ
SDKÚ-DS

Bratislava
17. november 2012

SDKÚ-DS: STRANA PRE STREDNÚ VRSTVU

SDKÚ-DS je strana, ktorá mala nezastupiteľnú úlohu pri premene Slovenska na modernú krajinu. Od svojho vzniku v roku 2000 bola programovou stranou, ktorá oslovovala široké vrstvy spoločnosti ideami posúvajúcimi Slovensko dopredu. Bola rozhodujúcou silou pri začlenení Slovenska do EÚ a NATO, položila základy a neskôr bola motorom modernizácie našej vlasti.

Prvú kapitolu moderných dejín Slovenska v novom storočí napísala SDKÚ-DS úspešne preto, lebo vždy stavala na pevných hodnotách. Práve vďaka nim sme v minulosti dosiahli úspechy, z ktorých profitovali slovenskí občania. Priviedli sme Slovensko do západných ekonomických štruktúr, znížili sme dane zavedením rovnej dane, naštartovali dôchodkové sporenie, realizovali sme fiškálnu decentralizáciu, stabilizovali sme verejné financie.

a pritiahli zahraničných investorov. Slovensko sa vďaka reformám koalíčných vlád vedených SDKÚ-DS stalo európskym lídrom v oblasti automobilového a elektronického priemyslu a patrilo ku špičke v hospodárskom raste EÚ. Boli, ale aj stále sme nositeľmi reformy justície, lebo chceme dokázať, že súdy a prokuratúra na Slovensku dokážu normálne fungovať a že sa na nich naši ľudia domôžu skutočnej spravodlivosti. Neboli to často populárne a ľúbivé veci, postavili však našu krajinu na nohy. Ukázali sme, že Slovensko je ambicióznou, sebavedomou, slušnou a modernou krajinou v Európe.

Dnes však stojíme pred novými výzvami a opäť to nebude jednoduché. Veríme však, že SDKÚ-DS, ktorá už niekoľkokrát dokázala kompetentne a zodpovedne viesť krajinu v zložitých situáciách, dokáže priniesť aj teraz zrozumiteľné riešenia. Nie je to len ekonomická kríza, ale aj kríza hodnôt a kríza štátu, s ktorou sa dnes musíme konfrontovať nielen zoči-voči socialistom prinášajúcim falošné sociálne istoty, ale aj s populistami, ktorí zneužívajú starostí ľudí na šírenie demagógie. **SDKÚ-DS bude preto aj v nasledujúcom období takou stranou, ako ju občania poznali v jej najlepších časoch. Našou hlavnou zásadou bude presadzovať individuálnu slobodu, zodpovednosť a spravodlivosť namiesto populizmu.**

Preto SDKÚ-DS:

Dôsledne obhajuje princípy demokracie a slobody v našej vlasti.

Dôsledne obhajuje a bráni najmä individuálnu slobodu každého človeka, jeho ľudské, občianske a demokratické práva. Každého človeka považujeme za slobodnú, tvorivú a v zmysle kresťanského chápania postavenia človeka jedinečnú ľudskú bytosť.

Je si vedomá, že takáto sloboda nie je neobmedzená, ale ide ruka v ruke aj so zodpovednosťou.

Považuje rodinu za základ spoločnosti, preto je úlohou štátu poskytnúť jej primeranú podporu a ochranu.

Presadzuje čo najviac slobodnej iniciatívy jednotlivca v ekonomickej oblasti, pretože len sloboda občanov v trhovom prostredí prináša skutočnú prosperitu, ktorá je aj najlepšou možnou sociálnou politikou, aká existuje.

Považuje solidaritu za spoločnú zodpovednosť, kedy majú silnejší pomáhať tým, ktorí pomoc potrebujú, pokiaľ títo zároveň vynakladajú snahu o zlepšenie svojej situácie podľa vlastných schopností

Presadzuje silnú pozíciu štátu tam, kde je jeho hlavná úloha - pri ochrane životov, zdravia a majetku občanov a zabezpečovaní poriadku a spravodlivosti.

Za zodpovednosť štátu považuje aj zabezpečovať a chrániť trvalo udržateľné a kvalitné životné prostredie.

Uznáva úctu ku kultúrnemu a historickému dedičstvu Slovenska.

Je stranou slovenských vlastencov, ktorá dôsledne obhajuje národné a štátne záujmy našej vlasti a jej občanov v zahraničí, ale aj na pôde inštitúcii EÚ.

Našimi prioritami bude:

- znižovanie daňového a odvodového zaťaženia
- presadzovanie spravodlivej rovnej dane
- sporenie na dôchodky
- podpora strednej vrstvy
- ochrana rodiny a podpora pracujúcich rodín s deťmi
- podpora živnostníkov a zlepšovanie podnikateľského prostredia, s dôrazom na rast zamestnanosti
- poriadok a bezpečnosť, prístup k spravodlivosti, vymáhateľnosť práva a boj proti korupcii
- spravodlivý sociálny systém, ktorý solidarizuje so slabými a znevýhodnenými, ale zároveň motivuje k práci
- slobodný výber vzdelávania, sociálnej a zdravotnej starostlivosti

- viac kompetencií, ale aj peňazí pre samosprávy štíhla a efektívna správa štátu

- moderné vlastenectvo a dôsledná obrana záujmov našej vlasti

Opozícia je obdobím, kedy sa naplno ukazuje charakter politikov. Či sú schopní tímovej práce, vedia priložiť ruku k dielu, alebo myslia len na svoju kariéru. Nikam nedospejeme, keď každý opozičný poslanec bude chcieť mať svoju vlastnú stranu. Delenie a ešte ďalšie delenie nahráva len socialistickej vláde a určite nepomáha naplneniu nášho cieľa. **SDKÚ-DS považuje spájanie síl a integráciu politického pravého streda za jedinú účinnú cestu k víťazstvu stredopravých strán.**

Slovensko, ale i celá Európska únia naďalej zápasí s ekonomickou krízou, hľadá cestu návratu k prosperite a zachraňuje spoločnú menu. Táto nepriaznivá situácia môže byť ale aj príležitosťou, aby sme urobili nevyhnutné zmeny v ekonomickej a sociálnej oblasti, ale aj v samotnom fungovaní krajiny, v charaktere štátu. Je čas na silnú strednú vrstvu, je čas na spravodlivé Slovensko.

SDKÚ-DS bude v prvom rade podporovať tých, ktorí sú aktívni, poctivo pracujú a platia dane, starajú sa o svoje rodiny a deti. Práve aktivita týchto ľudí bola a je hlavným

motorom ekonomického rastu. Na nich sme sa vždy obracali najmä pri vážnych rozhodnutiach v ekonomickej oblasti, oni najviac znášali hospodárske náklady pri zásadných ekonomických zmenách. Práve týchto ľudí musíme svojou politikou presvedčiť, že sme tu pre nich.

SDKÚ-DS vždy bola a je stranou, ktorá myslí aj na budúcnosť. Rodí sa čoraz menej detí a ľudia sa dožívajú čoraz vyššieho veku. Ak nezačneme podporovať rodiny a vytvárať ľuďom podmienky na starostlivosť o deti, starnutie obyvateľstva nás dobehne. Preto prichádzame aj s novým programom populačnej politiky, ktorá bude motivovať mladých ľudí mať deti a vytvárať im slušné podmienky pre ich výchovu. Za veľmi dôležité tiež považujeme nastaviť spravodlivé ekonomické podmienky pre všetkých. Ľudia, ktorí platia nemalé dane, očakávajú za to od štátu aj príslušnú protihodnotu. SDKÚ-DS chce preto lepšie služby pre ľudí, ktorí poctivo pracujú, platia dane a odvody – skutočne spravodlivý a adresný sociálny systém, zdravotníctvo orientované na pacienta a zdravé životné prostredie za nižšie a spravodlivejšie dane a odvody.

Je nevyhnutné venovať sa celkovej modernizácii Slovenska, ale rovnako dôsledne aj problémom ľudí, ktorí žijú svoje každodenné životy od Záhoria až po Zemplín, od západu na východ. Ľudia potrebujú zmeny tak v oblasti ekonomiky, ako aj v oblasti po-

riadku, spravodlivosti a bezpečnosti. Štát má byť silný v tom, že zabezpečí ich pokojné životy a nastolí spravodlivosť a bezpečnosť tam, kde sa tak bohužiaľ vždy nedeje. Slovensko bude spravodlivé vtedy, keď tu bude vládnuť poriadok a spravodlivosť.

Spravodlivé Slovensko musí vytvárať spravodlivé a zároveň výhodné podmienky pre všetkých aktívnych a pracujúcich ľudí - živnostníkov, remeselníkov, malých podnikateľov, lekárov, zdravotníkov, učiteľov a mnohých ďalších. Pretože ak budú silní oni, bude silné aj Slovensko. V našom budúcom programe budeme preto klásť väčší dôraz na nasledovné oblasti:

1. Ekonomika pre strednú vrstvu
2. Spravodlivý sociálny systém, fungujúce zdravotníctvo
3. Politika pre rodinu a budúce generácie
4. Poriadok a spravodlivosť
5. Kvalitný život
6. Európska a zahraničná politika SDKÚ-DS

EKONOMIKA PRE STREDNÚ VRSTVU

1.

Súčasný model sociálneho štátu v celej Európe sa rúca. Štát, ktorý kladie čoraz väčšie bremeno na tých, ktorí pracujú, ktorí vytvárajú hodnoty, ktorí živia svojou prácou celú krajinu, im berie čoraz viac, aby sám mohol rozdávať. Pritom nie je schopný ani rozlíšiť tých, ktorí pomoc skutočne potrebujú od tých, ktorí sa len vezú a systém zneužívajú. Výsledkom je čoraz menšia motivácia ľudí pracovať a prispievať takému štátu a následne čoraz väčšia potreba štátu zadlžovať sa a riešiť veci na úkor budúcich generácií. Toto je grécka cesta a z nej musíme zísť nielen my, ale i cela Európa.

Nižšie dane a odvody pre oživenie ekonomiky a hospodársky rast

Zamestnanci a zamestnávateľia čelia rapídne nárastu ich daňovo-odvodového zaťaženia. Dôvodom je nielen zavedenie zdravotných odvodov z dividend, ale aj zvýšenie sadzby dane z príjmu právnických osôb, či nárast daňovo-odvodového zaťaženia živnostníkov. Vďaka politike ľavicovej vlády bude mať Slovensko nielen najvyššiu sadzbu firemnej dane zo všetkých krajín V4, ale aj vyššiu sadzbu ako niektoré staré členské štáty Európskej únie.

SDKÚ-DS bude presadzovať znovuzavedenie princípu rovnej dane a zníženie jej sadzby.

Chceme zjednodušiť odvodový systém tak, aby sa platili len dva druhy odvodov - jeden zdravotný a jeden sociálny. Budeme analyzovať a posúdime všetky možnosti zmeny daňového a odvodového systému s cieľom významného zníženia daní a odvodov.

SDKÚ-DS bude presadzovať rozšírenie elektronickej faktúry ako dôležitého prostriedku na zvýšenie transparentnosti v účtovnej evidencii a efektívnejšieho výberu daní. Po vzore iných krajín podporujeme zavedenie daňovej lotérie.

Vyrovnaný štátny rozpočet a zníženie štátneho dlhu

Vo svete po kríze budú investori preferovať štáty so zdravými verejnými financiami. SDKÚ-DS má za sebou úspešné skúsenosti s ozdravovaním verejných financií. V rokoch 2002-2003 sme znížili deficit verejných financií o vyše 5% HDP. V rokoch 2010-2011 sme presadili jedno z najrazantnejších znížení deficitu v Európskej únii. Presadili sme ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a na európskej úrovni sme podporili sprísňovanie pravidiel rozpočtovej disciplíny.

Naším ďalším cieľom bude, aby Slovensko prvýkrát v histórii schválilo vyrovnaný alebo prebytkový štátny rozpočet, udržalo ho aj v ďalších rokoch a nastúpilo cestu znižovania štátneho dlhu.

Pri znižovaní deficitného hospodárenia sa zameriame predovšetkým na verejné výdavky, reorganizáciu orgánov štátnej správy a zlepšenie výkonnosti podnikov s účasťou štátu.

Podpora živnostníkov a malých a stredných podnikateľov

Živnostníkov, malých a stredných podnikateľov, ktorí vytvárajú viac ako 70% všetkých pracovných miest považujeme za chrbtovú kosť slovenskej ekonomiky. Socialistická vláda dotuje udržanie pracovných miest pre vybrané veľké spoločnosti, čo považujeme za nesprávny prístup. Štát by mal podľa nás naopak podporovať najmä malých a stredných podnikateľov. Chceme im preto vytvárať čo najlepšie podmienky, aby zamestnávali čo najviac ľudí. Podnikatelia negatívne vnímajú nestabilné právne prostredie, v ktorom zákony prechádzajú častými, niekedy aj veľmi nekoncepčnými zmenami. SDKÚ-DS sa zaväzuje, že za základnú podmienku zlepšovania života ľudí bude považovať stabilitu, štandardnosť a predvídateľnosť právneho prostredia.

Budeme presadzovať riešenia, ktoré budú vytvárať lepšie podmienky pre vznik pracovných miest tým, že odbúrame byrokraciu, a všetky zbytočné náklady, ktorými súčasná platná legislatíva zaťažuje zamestnávateľov, najmä živnostníkov.

Jednou z našich priorít bude deregulácia podnikateľského prostredia a rušenie zbytočných predpisov.

Budeme presadzovať zjednodušenia daňového a odvodového systému formou zavedenia živnostenských licencií.

Podporujeme čestné podnikanie a pomôžeme dobudovať insolvenčný register. Presadíme dočasný zákaz podnikania takým podnikateľom, ktorí porušia zákonnú povinnosť včas vyhlásiť konkurz. Posilníme postavenie veriteľov v oblasti konkurzného a exekučného práva.

Pružný trh práce

Pre podporu rastu potrebujeme pružné pracovné právo. Dohody o vykonaní práce majú zmysel, ak slúžia svojmu zamýšľanému účelu podpory zamestnanosti slabších príjmových skupín. Skúsenosti z ekonomicky úspešných krajín ako Nemecko ukazujú, že pracovné kontrakty popri hlavných pracovných pomeroch, takzvané dohody, môžu prispieť k znižovaniu nezamestnanosti. Súčasný systém sociálnych dávok demotivuje dlhodobo nezamestnaných, pretože pri zamestnaní sa stratia nárok na dávky.

Umožníme, aby zamestnanci s nízkou kvalifikáciou mohli pracovať za nižšie mzdy a súčasne poberať aj časť podpory od štátu (medzitrh práce). Tým sa zvýši ich motivácia pracovať a zvýši sa aj ochota podnikateľov zamestnávať ľudí s nižšou kvalifikáciou.

Takýto medzitrh práce pomôže podnikateľom napríklad v pôdohospodárstve, ale aj samosprávam.

Obnova poľnohospodárstva a kvalitné slovenské potraviny

V maximálnej možnej miere budeme podporovať predaj slovenských výrobkov napríklad pri nákupoch verejného sektora a podporíme lokálnych producentov potravín. Budeme tiež presadzovať v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ rovnaké podmienky pre farmárov zo všetkých členských krajín EÚ. Konečným cieľom by malo byť zrušenie dotácií v celej EÚ, nech sa presadia konkurencieschopní.

Budeme navrhovať riešenia pre malé rodinné farmy, nízkokapacitné potravinárske prevádzky, predaj z dvora a agroturistiku.

Chceme odstrániť neprehľadnosť a dvojkoľajnosť v kontrole kvality potravín, aby bola dôslednou garanciou bezpečnosti. Za nedodržovanie kritérií budeme presadzovať prísne tresty až po vylúčenie zo slovenského trhu.

Zasadzujeme sa za posilnenie vlastníckych práv k pôde stanovením minimálnej výšky nájomného za poľnohospodársku pôdu ako určený minimálny podiel z dotácie na pôdu.

Doprava spájajúca regióny

Slovensko je ako ľudské telo. Ak v tepnách a žilách neprúdi krv, končatiny odumierajú. Tak je to aj s dopravou, kde nie sú diaľnice a cesty, nie je doprava a regióny odumierajú. Kľúčovým predpokladom rozvoja slovenskej ekonomiky je preto aj dnes budovanie dopravnej infraštruktúry.

Presadzujeme výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest tak, aby sa ukončovali a kompletizovali celé diaľnice podľa priorít a potrieb jednotlivých regiónov.

Budeme presadzovať efektívnejšie čerpanie eurofondov na budovanie dopravnej infraštruktúry.

Presadzujeme novú dopravnú politiku štátu s dôrazom na zavedenie skutočných integrovaných systémov v krajských mestách.

Chceme dobudovať veľkokapacitný terminál na prekládku kontajnerov na naše železnice a cesty na východnom Slovensku pre zabezpečenie rozvoja regiónu, zvýšenia vyťaženosti našich železníc a zlepšenie pozície Slovenska v prekládke tovarov medzi Áziou a Európou.

Budovanie cyklotrás je dôležité nielen v mestách, ale našim cieľom je aj ich prepojenie po celom území Slovenska.

SPRAVODLIVÝ SOCIÁLNY SYSTÉM FUNGUJÚCE ZDRAVOTNÍCTVO

2.

Spravodlivý sociálny systém musí byť nastavený tak, že motivuje k práci, je postavený na podpore aktivity a na solidarite, ktorá nevedie k závislosti a zneužívaniu, ale je založená na adresnej pomoci tým, ktorí sú objektívne znevýhodnení a nemôžu si pomôcť sami. Štát má pomáhať postaviť sa ľuďom na vlastné nohy, tak aby mohli začať budovať vlastnú budúcnosť pre seba a svoju rodinu. Slovenské zdravotníctvo, napriek obetavej snahe zdravotníkov, zlyháva vo svojich najdôležitejších poslaniach. Zdravotníctvo potrebuje podstatné zmeny, aby sa konečne začal zlepšovať zdravotný stav obyvateľstva, rástla spokojnosť pacientov s poskytovanými službami a bola zabezpečená finančná ochrana pacientov pred nadmernými výdavkami.

Efektívny systém sociálnych dávok - pracovať sa oplatí

Sociálny systém musí byť efektívny a nastavený tak, aby v maximálnej miere bránil zneužívaniu sociálnych dávok a ich vyplácaniu tým, ktorí ich v skutočnosti nepotrebujú. Naše riešenia vychádzajú z troch princípov: zákony platia pre všetkých rovnako, pracovať sa oplatí viac ako poberať sociálne dávky a je nevyhnutné zabezpečiť prácu aj pre nízko kvalifikovaných ľudí.

Budeme presadzovať zásadu, aby mal aj človek s minimálnou mzdou vyšší príjem ako človek, ktorý poberá sociálne dávky

Rodinné dávky podmienime starostlivosťou o deti a znova prepojíme poberanie sociálnych dávok s dodržiavaním školskej dochádzky a prospechom

Podporíme zamestnateľnosť nízko kvalifikovaných.

Adresná sociálna pomoc seniorom a zdravotne postihnutým

Štát je tu na to, aby ľuďom slúžil a pomáhal im prekonávať ťažké obdobia. Musí zároveň vytvárať podmienky na dôstojné prežitie staroby. Jeho pomoc má byť efektívna, adresná a účinná. Adresnú sociálnu pomoc preto nasmerujeme pre slabých a znevýhodnených, ktorí ju skutočne potrebujú, predovšetkým pre zdravotne postihnutých a seniorov.

Budeme presadzovať zvýšenie príspevku na osobné účty občanov v 2. dôchodkovom pilieri zo 4%-nej naspäť na 9%-tnú sadzbu

Presadzujeme slobodný výber a viacdrojové financovanie sociálnych služieb, s dôrazom na podporu sociálnych služieb v domácom prostredí.

Navrhujeme vytvorenie sociálno-zdravotných služieb pre dlhodobo chorých.

Zdravotníctvo pre pacienta

Ponúkame zdravotníctvo pre pacienta, v ktorom si ľudia budú môcť slobodne vybrať kvalitné služby a budú vedieť, na čo majú nárok a za čo musia doplácať. Navrhujeme konkrétne riešenia na zlepšenie kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti a na zvýšenie bezpečnosti pacientov v zdravotníctve. Podporujeme spravodlivé ohodnotenie práce zdravotníkov. Budeme chrániť pluralitný systém zdravotného poistenia.

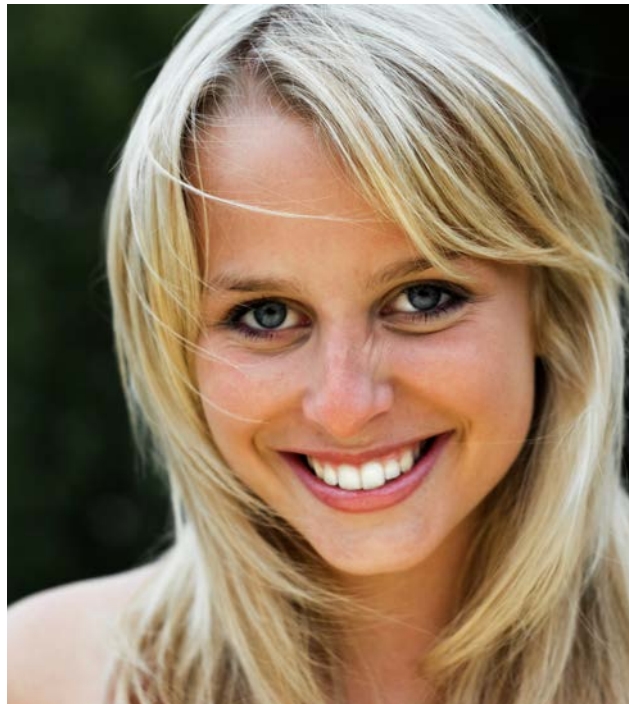
Zadefinujeme, čo je štandard a čo nadštandard v zdravotnej starostlivosti.

Budeme chrániť pacientov pred rastúcimi doplatkami za lieky a navrhujeme stanoviť maximálne čakacie lehoty na všetky zdravotnícke výkony.

Budeme presadzovať, aby zdravotné poisťovne ponúkali poistencom poistné plány a sporenie časti zdravotných odvodov na súkromnom sporivom účte na úhradu nadštandardu, bez zvýšenia odvodov.

Vhodným nastavením platobných mechanizmov navrhujeme zrušiť limity na zdravotnú starostlivosť v nemocniciach a ambulanciách.

Presadzujeme spravodlivé ohodnotenie zdravotníckych výkonov a spravodlivé úhradové mechanizmy pre nemocnice a ambulancie.

POLITIKA PRE RODINU A BUDÚCE GENERÁCIE

3.

Jednou z najväčších výziev, ktoré pred Slovenskom a celou Európskou úniou stoja, je demografická kríza. Ľudia sa dožívajú vyššieho veku a rodí sa čoraz menej detí. Slovensko starne a ak s tým niečo nezačneme robiť, o niekoľko rokov sa zrúti celý sociálny a dôchodkový systém. Namiesto toho, aby vláda túto situáciu riešila, rozhodla sa ísť opačnou cestou a zobrala si od ľudí peniaze z ich budúcich dôchodkov na dnešnú spotrebu. SDKÚ-DS obnoví silný druhý dôchodkový pilier, ale navrhuje aj ďalšie riešenia, ktoré sa zameriavajú na príčiny tejto krízy – ponúkame novú populačnú politiku. Chceme podporovať pracujúce rodiny s deťmi a motivovať mladých ľudí zakladať si rodiny a mať deti. Chceme týmto rodinám a deťom poskytnúť istotu, že ich škola kvalitne pripraví pre život a rozvinie ich nadanie bez ohľadu na podmienky, z akých pochádzajú.

Nová populačná politika

Výchova detí je dnes veľmi náročná – je veľmi ťažké chodiť do práce, platiť všetky dane a odvody a zároveň zabezpečiť deťom najlepšie podmienky pre výchovu a vzdelanie. Pri zakladaní rodiny je preto dôležité pomôcť mladým ľuďom, predovšetkým prostriedkami na štart rodiny, bývaním a slušnými pracovnými príležitosťami. Našou prioritou budú pracujúce rodiny s deťmi, ktorých sociálnu situáciu je nevyhnutné zlepšovať. Sme presvedčení, že je lepšie znížiť mieru prerozdelenia a nechať rodinám nízke dane a teda viac peňazí, ako im ich vziať a následne vyplácať v dávkach.

Presadzujeme vyššie daňové zľavy pre pracujúcich rodičov.

Navrhujeme predĺžiť vyplácanie materského príspevku až do 1 roku veku dieťaťa a jeho postupné zvýšenie na 100% mzdy matky pred odchodom na materskú.

Navrhujeme program výstavby štartovacích nájomných bytov pre začínajúce pracujúce rodiny s deťmi, financovaný z úspor v 2. dôchodkovom pilieri.

Navrhujeme program bonifikácie úrokov na mladomanželské pôžičky pre mladé rodiny.

Moderná škola pre život

Kvalita školského vzdelávania a možnosti vzdelávania v každom veku zásadne ovplyvňujú kvalitu života každého jednotlivca, ale aj konkurencieschopnosť a prosperitu krajiny. Vzdelávanie musí predovšetkým odkrývať tvorivý potenciál každého jednotlivca. Naše princípy vo vzdelávaní sú sloboda, rovnosť šancí, súťaž a motivácia.

Pre kvalitu našich škôl považujeme za nevyhnutné zvýšiť platy učiteľom nad priemer v NH, ale tiež spravodlivejšie nastaviť ich hodnotenie.

Presadzujeme, aby nové štátne vzdelávacie programy rozviazali školám ruky, boli pružné a podporili tvorivosť. Väčší dôraz v nich chceme dať aj na praktické poznávanie nášho kultúrneho dedičstva. Naším cieľom je, aby sa krúžky, športovanie či umelecké aktivity stali súčasťou vzdelávacích programov škôl na popoludňajšie hodiny.

Sme za voľný trh schválených učebníc, ktorý najlepšie zabezpečí ich kvalitu aj dostupnosť.

Učiteľom chceme dať aj väčšiu právomoc zasiahnuť voči delikventným žiakom i rodičom.

Vzdelanie považujeme za hlavnú šancu pre zlepšenie postavenia problémových komunit, preto navrhujeme povinný posledný ročník MŠ, školské pracoviská dostať priamo k nim a v školských programoch týchto škôl zaviesť aj praktické predmety.

Budeme presadzovať zásadnú zmenu a modernizáciu vysokoškolskej prípravy pedagógov. Potrebujeme učiteľov detí a nie učiteľov predmetov.

Zabezpečíme participáciu zamestnávateľov na odbornom vzdelávaní.

Vysoké školy, veda a výskum

Z kríz vyšli v minulosti posilnené také spoločnosti, ktoré v zlých časoch zvolili stratégiu investovania do kvalitných škôl, vedy a inovácií. Slovensku v tejto oblasti trvalo chýba medzinárodný rozmer, efektívnejšie modely financovania založené na podpore kvality, flexibilnejšia organizácia škôl a štúdiá, riadenie prepojené so zodpovednosťou a verejné hodnotenie vysokých škôl.

Presadzujeme také pravidlá, ktoré nepripustia, aby v systéme pôsobili nedostatočne kvalitné vysoké školy a už vôbec nie, aby štát financoval nekvalitu.

V dobrých informáciách o kvalite vidíme základ súťaže, preto do hodnotenia VŠ navrhujeme zapojiť všetkých vrátane študentov aj zamestnávateľov a zohľadniť výsledky aj pri prerozdeľovaní financií.

Prísne sankcie navrhujeme nielen za podvodné diplomy či skúšky, ale aj za plagiátorstvo.

Do vzdelávania na vysokých školách potrebujeme dostať viac praxe - aj otvorením akademického prostredia skúseným odborníkom z praxe.

Zdôrazňujeme nutnosť zabrániť úniku mozgov zo Slovenska, osobitnými štipendiami plánujeme podporovať návrat študentov po skončení prestížnych zahraničných univerzít. Plytvaniu talentami chceme predísť aj národným programom popularizácie vedy.

Vysoké školy chceme motivovať, aby lákali šikovných zahraničných študentov a vytvárali lepšie podmienky pre pôsobenie medzinárodných kapacít (aj slovenského pôvodu) na ich pôde.

Pre lepšie prepojenie vedy a výskumu s praxou a pre rýchlejšiu realizáciu inovácií presadzujeme vybudovanie vedecko-technologických parkov.

PORIADOK A SPRAVODLIVOSŤ

4.

V našej vlasti ľudia stratili pocit, že spravodlivosť platí pre každého občana rovnako. Občania dlhodobo nedôverujú štátnym orgánom, že konajú vždy dôsledne a nestranne. V mnohých prípadoch štát pôsobí ako bezmocný, v iných prípadoch ako zmanipulovaný v prospech politicky a ekonomicky „silnejších“. Preto potrebujeme nové a odvážne riešenia vo fungovaní bezpečnostných inštitúcií. Budeme naďalej presadzovať reformy na súdoch a prokuratúre. Chceme, aby základnými princípmi našej politiky v oblasti poriadku a spravodlivosti boli: menej politiky a viac efektivity v bezpečnostných inštitúciách, viac práv a záruk pre občanov a účinná kontrola, aby sa pochybenia bezpečnostných inštitúcií nemohli zametať pod koberec a efektívny a koordinovaný systém bezpečnostných zložiek.

Fungujúci a lacnejší štát

Podnikanie, ale aj bežný život ľudí na Slovensku však v súčasnosti komplikuje aj nepružná a predražená verejná správa. Sme za šťihly štát a chceme, aby sa občan stýkal s úradmi čo najmenej. Menej regulačných právomocí štátu, viac slobody pre občana. Aj súčasná vláda sľubuje iba ďalšie organizačné zmeny s malým efektom pre občanov. Pripravíme koncepciu skutočnej reformy verejnej správy tak, aby boli štátna správa, samospráva a verejnoprávne inštitúcie pre občanov efektívne. Úrady a organizácie verejnej správy by mali vykonávať iba nevyhnutné činnosti - reforma musí odstrániť duplicity, keď viaceré úrady robia to isté.

Zameriame sa na výrazné zoštíhlenie, sfunkčnenie a zrýchlenie štátnej správy.

Budeme presadzovať prepojenie všetkých registrov a informačných systémov verejnej správy, poriadok v informačnej politike štátu, aby mali občania a najmä podnikatelia všetky potrebné informácie prístupné z jedného miesta, a aby doklady k vybaveniu služby alebo žiadosti bolo postačujúce podať len raz a nie na každý úrad opakovane.

Budeme presadzovať pravidlo, že každé politické

rozhodnutie sa má prijímať čo najbližšie pri občanovi. Preto sa budeme snažiť o prenos všetkých kompetencií čo najbližšie k ľuďom a ich voleným zástupcom.

Presadzujeme, aby zákon presne vymedzil politické riadiace funkcie v štátnej správe.

Navrhujeme motivačné nástroje pre municipalizáciu obcí. Znamená to spoločný výkon kompetencií v obciach, čo prinesie lepšie služby pre občanov a ekonomickú sebestačnosť samospráv.

Spravodlivé a rýchlejšie súdy

SDKÚ-DS bolo v krátkom období 2010-2012 lídrom reforiem v justícii a budeme v našej politike pokračovať. Slovenskú justíciu nesmú ovládať ani bratstvá, ani politika. Otvorenosť justície, ktorú sme presadili, považujeme za štandard, ktorý nedovolíme obmedziť. Budeme presadzovať ústavné zmeny, ktoré oddelia funkciu predsedu Súdnej rady a predsedu Najvyššieho súdu, zreformujú Najvyšší súd a obmedzia politické vplyvy na Ústavný súd. Pretrhnú sa tak väzby, ktoré umožňujú nežiaduci vplyv na sudcov a ohrozujú ich nezávislosť pri rozhodovaní v sporoch. Zároveň sa tým obmedzí koncentrácia moci v súdnictve. Za nevyhnutnosť považujeme vytvoriť podmienky na presadzovanie etických noriem sudcov a právnických profesií.

Budeme vytvárať tlak na vládu, aby pokračovala v projektoch smerujúcich k efektívnejšej práci súdov, najmä na elektronickom doručovaní súdnych rozhodnutí prostredníctvom dátových schránok, elektronickom súdnom spise a nahrávaní súdnych pojednávaní. Požadujeme zvýšenie užívateľského komfortu pri vyhľadávaní zverejnených rozhodnutí. Pravidelné hodnotenie sudcov musí byť riadne uvedené do praxe. Vytvorením podmienok na súdoch a zverejňovanie výsledkov práce súdov vytvoria tlak na efektívnosť manažovania súdov zo strany predsedov súdov. Vďaka tomu budú súdy konať rýchlejšie a zvýši sa právna istota a

predvídateľnosť ich rozhodovania. Vo vláde Ivety Radičovej sme presadili zmeny, ktoré systémovo menia prokuratúru smerom k otvorenosti a spravodlivosti pre všetkých. Tieto zmeny sú dnes zablokované. Prokuratúra nemá generálneho prokurátora napriek tomu, že bol zvolený. Prioritou SDKÚ-DS bude vytvárať tlak na to, aby zmeny na prokuratúre boli dotiahnuté do konca. Chceme pravidelné hodnotenie sudcov; chceme opatrenia, ktoré vytvoria tlak na lepší manažment predsedov súdov, aby súdy rozhodovali rýchlejšie.

Požadujeme elektronické doručovanie súdnych rozhodnutí prostredníctvom dátových schránok.

Trváme na nahrávaní súdnych pojednávaní.

Trváme na oddelení funkcie predsedu Súdnej rady a predsedu Najvyššieho súdu, ako aj na reforme Najvyššieho súdu a obmedzení politického vplyvu na Ústavný súd.

Chceme posilniť práva poškodených novou právnou úpravou pomoci štátu obetiam trestnej činnosti.

Chceme jednoduché a pre verejnosť prehľadné vyhľadávanie všetkých rozhodnutí súdov a prokuratúry.

Boj proti korupcii a bezpečnosť

Právo a spravodlivosť je oblasť, kde občania oprávnené pociťujú zo strany štátu zlyhanie. Škody napáchané v oblasti vymožitelnosti práva, nespravodlivosťou, nevyšetrením káuz, ktoré traumatizujú verejnosť sú ešte väčšie ako stav ekonomiky. Preto je povinnosťou politikov a politických strán prispieť k obnove dôvery občanov v štát a štátne inštitúcie. Silný štát bude len tam, kde dokáže zabezpečiť svoje hlavné funkcie – a to je ochrana životov, zdravia a majetku občanov Slovenska.

Navrhujeme posilniť postavenie policajného prezidenta, a tým aj celého policajného zboru, aby sa zabránilo politickým vplyvom. Chceme prerušiť priamu väzbu medzi politickou nomináciou (minister vnútra) a policajným prezidentom, ktorý by mal sledovať jediný cieľ: aby polícia konala efektívne, rázne a nezávisle.

Presadzujeme jasné kritériá výberu riadiacich funkcionárov v polícii, pretože stabilitu považujeme za základný predpoklad jej funkčnosti. Chceme udržať a pritiahnúť do bezpečnostných rezortov najlepších odborníkov, profesionálov oddaných svojej práci a zákonu.

Budeme presadzovať odbremenenie polície od činností, ktoré

zbytočne zaťažujú jej kapacity. Na Slovensku máme dosť policajtov z hľadiska štatistiky (podľa porovnania s inými krajinami), ale napriek tomu kapacity nestačia pre reálny výkon.

Navrhujeme odobrať polícii civilné agendy, evidencie a presunúť ich na úrady verejnej správy.

Zrušíme faktickú priestupkovú imunitu sociálne odkázaných, ktorým sa pokuty nemôžu strhávať zo sociálnych dávok. Ponúkžeme možnosť pokutu si odpracovať. Ak odmietnu, bude sa môcť pokuta strhnúť z dávok.

Musí dôjsť k bližšiemu kontaktu medzi poriadkovými bezpečnostnými zložkami polície a občanmi v mieste ich bydliska. Pochôdzkár sa musí stať kamarátom slušných občanov pri potláčaní a prevencii drobnej kriminality.

Upravíme exekučný poriadok tak, aby výška odmeny exekútora nikdy nepresiahla výšku dlžnej čiastky, ktorú exekútor vymáha.

5.

Témy ako kultúra, šport, či životné prostredie na jednej strane zásadne ovplyvňujú charakter krajiny a kvalitu života jej obyvateľov, na druhej strane je čoraz zrejmejší ich ekonomický rozmer a súvislosť s prosperitou štátu či regiónov. Veď investície do kultúry sa aj v dobe krízy rýchlo a násobne vracajú v podobe turistického ruchu, športovanie máš a zdravé prostredie je zasa najúčinnnejšia a najlacnejšia zdravotnícka prevencia.

Kultúrna renesancia

Pojmom renesancia vyjadrujeme vedomie významu kultúrneho sektoru pre dnešný svet, potreby nového nazerania na túto oblasť v rámci politiky našej strany a dôraz na obnovu existujúcich kultúrnych hodnôt a dôležitosť ich zachovania pre budúcnosť.

Novými grantovými programami a vyšším podielom financií z EÚ chceme podporiť obnovu kultúrneho dedičstva ako zdroja pracovných príležitostí pre miestnych - aj menej kvalifikovaných ľudí. Ochranou kultúrnej krajiny a technických pamiatok chceme zabrániť ďalšej neregulovanej a nevkusnej výstavbe.

V oblasti kreatívneho priemyslu a dizajnu vidíme nielen kultúrne hodnoty, ale aj ekonomický potenciál pre tvorbu pracovných miest a pre budovanie značky Slovenska ako vyspelej, modernej a atraktívnej krajiny.

Navrhujeme lepší systém využitia knižníc (napr. spájanie školských a verejných obecných knižníc), podporíme transformáciu knižníc na moderné vzdelávacie a komunitné centrá.

Naším programom pre médiá je nezávislosť verejnoprávnych

médií od konkrétnej vlády pri transparentnom a efektívnom hospodárení. Budeme iniciovať podporu pôvodnej tvorby v oblasti dokumentu a tvorby pre deti regionálnych televízií.

V podpore umenia chceme vytvárať motivačné podmienky pre spojenie zdrojov štátu, samosprávy a súkromného sektora, aby sa mecenášstvu dostalo spoločenského uznania.

Šport do centra záujmu

Športovanie detí a mládeže je cestou k pestovaniu hodnôt ako pevná vôľa, tímovosť, zodpovednosť, súťaživosť či fair-play; masívne športovanie verejnosti je najlepšou zdravotníckou prevenciou; úspechy športovcov prispievajú k budovaniu hrdosti a identity tak na miestnej ako aj celonárodnej úrovni; dobrá reprezentácia či organizácia medzinárodných podujatí prispievajú k záujmu o krajinu v zahraničí a k jej pozitívnemu vnímaniu. Napriek tomu je šport dosiaľ mimo pozornosti politických programov.

V školách plánujeme zaviesť motivujúce a zábavné športovanie

pre všetkých v rámci i mimo vyučovania, telocvikárov zmeniť na školských trénerov a oslobodenia od telocviku dostať pod prísnu kontrolu.

Šport na školách pomôže vyhľadávať talenty, pre tie zo sociálne slabších rodín chceme vytvoriť systém štipendií tak, aby bol šport dostupný pre všetkých, ktorí majú talent a chuť športovať.

Podporujeme návrh na mimoriadny štátny dôchodok pre osobnosti s výnimočnými reprezentačnými zásluhami.

Podporujeme radikálny zásah štátu v záujme zásadného zlepšenia bezpečnosti na štadiónoch

Zdravé životné prostredie

Vytváranie podmienok pre kvalitný život občanov znamená aj zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie v takej miere, aby sme ho odovzdali budúcim generáciám v lepšom stave, ako sme ho zdedili. A to v prísnom súlade s ústavnými garanciami ochrany vlastníckych práv majiteľov pozemkov, na ktorých sa ochrana vykonáva. Na podporu štátnej politiky v environmentálnej oblasti a za účelom zvyšovania ekologického povedomia obyvateľstva a rozšírimo vzdelávanie o ochrane prírody na všetky stupne škôl.

Budeme presadzovať zliberalizovanie trhu na spracovanie odpadu.

Navrhujeme sprehľadnenie financovania odpadovej politiky.

Budeme navrhovať zvýšenie kompetencií samosprávy pri povoleniach na ťažbu nerastov a uránu a na výstavbu skládok a spaľovní.

EURÓPSKA A ZAHRANIČNÁ POLITIKA SDKÚ-DS

6.

Slovenská zahraničná politika musí presadzovať hodnoty, na ktorých Slovensko stojí – slobodu, zodpovednosť, ochranu ľudských práv, pluralitnú demokraciu a fungujúci trh. Chceme, aby sa tieto hodnoty a princípy premietali do vonkajších politík EÚ, do politík voči našim susedom, spojencom v medzinárodných organizáciách a alianciách ako NATO, ale aj voči obchodným partnerom. Zahraničná politika by mala viac pomáhať slovenským podnikateľom hľadať a rozvíjať investičné a obchodné príležitosti v zahraničí. V oblasti bezpečnostnej politiky nechceme byť iba pasívnym konzumentom, ale prispievať k nej modernými ozbrojenými silami.

Chceme si aj naďalej vzájomne pomáhať s najbližšími susedmi a spojencami - Českou republikou, Maďarskom a Poľskom.

To sa týka našich bilaterálnych vzťahov, spolupráce vo V4, ako aj pôsobenia v rámci EÚ a NATO. Chceme formulovať vlastný „stredoeurópsky“ prínos pri snahe o formulovanie spoločných stanovísk na multilaterálnej úrovni, v témach, kde je spoločný názor možný.

Presadzujeme spoluprácu v oblasti obrany pri príprave spoločnej obrannej koncepcie (každý štát s vlastnou špecializáciou) a budovanie nadnárodných vojenských kapacít.

Podporujeme integráciu ďalších krajín do EÚ, pretože rozširuje priestor slobody, demokracie, stability, bezpečnosti a prosperity v Európe. Toto sa týka najmä krajín Západného Balkánu a Východného partnerstva EÚ. Budeme podporovať ich približovanie sa k EÚ a povzbudzovať ich reformné úsilie.

Podporujeme efektívnu, koordinovanú a premyslenú propagáciu Slovenska, založenú na príbehu našej vlasti.

Chceme, aby sa do rozvojovej pomoci SR mohlo zapojiť viac aktérov, najmä univerzít, vzdelávacích inštitúcií a podnikateľov. Rozvojová pomoc musí viac napomáhať exportu riešení a skúseností Slovenska z transformácie a reformného procesu a vytvárať pre Slovensko viac príležitostí.

Silné Slovensko v EÚ

Politika Slovenska v EU má byť sebavedomá, predvídavá a vyvážená. Slovensko sa nesmie vzdať strategických výhod členstva v EÚ a svojej účasti pri hlavnom rokovacom stole. Preto je strategickým záujmom Slovenska aj účasť v ochrane našej spoločnej európskej meny, ako aj v procesoch, ktoré ekonomicky posilnia eurozónu. Veríme v úspešnosť a budúcnosť EÚ.

Budeme podporovať také politiky EÚ, ktoré posilňujú súdržnosť únie, finančnú a rozpočtovú zodpovednosť, udržateľný hospodársky rast, príležitosti pre podnikateľov a vytváranie nových pracovných miest.

Presadzujeme, aby EÚ prehodnotila niektoré programy, ako napríklad poľnohospodársku politiku, na druhej strane aby razantnejšie posilňovala spoločné politiky v oblasti bezpečnosti a obrany.

Chceme zostať v jadre Eurozóny a podieľať sa na pravidlách pre ochranu spoločnej európskej meny.

Chceme, aby sa ďalším ekonomickým krízam v Európe predišlo dodržiavaním ekonomických kritérií rovnakých pre všetky krajiny.

Chceme, aby sa na európskej úrovni nevyberalo viac daní.

Chceme zachovať trvalú suverenitu Slovenska v daňovej oblasti a v oblasti sociálnej politiky.

Pri všetkých európskych pravidlách budeme naďalej dôsledne presadzovať princíp subsidiarity.

Máme záujem, aby Slovensko využilo svoje predsedníctvo v EÚ v roku 2016 na dlhodobé posilnenie a predstavenie Slovenska ako sebavedomého štátu, ktorý dokáže viesť a spájať svojich partnerov.

Pozvanie pre verejnost'

Programový manifest SDKÚ-DS „Silná stredná vrstva, spravodlivé Slovensko“ nie je ešte samotným programom. Je základom a vytýčením línie, kadiaľ sa má SDKÚ-DS uberať. Ja nasmerovaním cesty pre odborné sekcie SDKÚ-DS na prácu na budúcom zásadnom programe SDKÚ-DS, ktorým pred voľbami v roku 2016 budeme chcieť osloviť voličom.

K práci na tomto programe pozývame všetkých, aj nezávislých odborníkov, aj širokú verejnost'. Čím väčšia diskusia k programu bude, tým budeme lepší a úspešnejšie v hlavnom ciele – poraziť socialistov. SDKÚ-DS musí byť aj naďalej tým, čo bola – stranou pre strednú vrstvu, aktívnych a pracovitých ľudí, ktorá háji a presadzuje hodnoty individuálnej slobody a demokracie. Chce byť stranou, ktorej hodnotové a ideové zázemie bude spájať všetkých nesocialistických voličov Slovenska.

Na Slovenskej politickej scéne po mnohých neúspešných pokusoch už naozaj nie je priestor pre novotvary a pokusy. Priestor je v obrode a ešte väčšej otvorenosti už existujúcich opozičných politických strán. SDKÚ-DS s obrodou a návratom k pôvodným hodnotám začala a je rovnako pripravená byť otvorená novým ľuďom, novým nápadom a novým myšlienkam.

